

De raad van de gemeente Bergen
Postbus 175
1860 AD Bergen

Domein	: Raad	Ons kenmerk	:
Team	: Griffie	Zaaknummer	:
Contactpersoon	:	Uw brief van	:
Telefoonnummer	:	Uw kenmerk	:
Bijlage(n)	: -	Verzenddatum	: 6 juli 2018

Onderwerp : Advies commissie van onderzoek Jaarstukken 2017

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

Uw Commissie van Onderzoek, hierna te noemen 'de commissie', heeft van de gemeenteraad de taak gekregen de voorstellen op het gebied van de controlerende en financiële functie van de raad voor te bereiden. Daarnaast heeft de commissie een taak in het voeren van overleg met de accountant over de uitvoering van de controlewerkzaamheden die door de raad aan de accountant zijn opgedragen. Met deze brief rapporteert de commissie rechtstreeks aan de raad over de controle van de jaarrekening 2017.

Advies van de commissie van onderzoek

Het advies van de commissie luidt:

- de raad de jaarrekening 2017 ongewijzigd vast te stellen en het accountantsrapport 2017 voor kennisgeving aan te nemen.

Tevens adviseert de commissie de volgende 'raadsonderwerpen' uit het accountantsrapport op de termijnagenda van de raad te plaatsen:

- het vaststellen van een nieuwe nota Grondbeleid inclusief Meerjarenperspectief Grondexploitaties;
- eventuele aanpassing van de financiële verordening met betrekking tot de grondprijzen en bovenwijkse voorzieningen en tussentijdse winstneming;

En de aanbeveling uit het accountantsrapport 2016 om de Gedragscode voor raadsleden, commissieleden niet zijnde raadslid, wethouders en de burgemeester, te herzien eveneens op deze termijnagenda te plaatsen.

Onderstaand motiveert de commissie haar advies.

Het accountantsrapport

Na een gezamenlijk aanbestedingstraject van de accountantscontrole van de jaarrekeningen van Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo alsook de Werkorganisatie BUCH kreeg accountantskantoor Ipo-Acon de opdracht de accountantscontrole voor de boekjaren 2017 en 2018 te verrichten.

Op 20 juni 2018 besprak de commissie het jaarverslag inclusief jaarrekening in het bijzijn van de accountant de heer Olij, de portefeuillehouder de heer Houtenbos, de controller voor de gemeente Bergen en de gemeentesecretaris.

De heer Olij gaf een korte toelichting op de concept accountantsverklaring. Daarbij ging de accountant op drie punten specifiek in:

1. de werkorganisatie BUCH;
2. het sociaal domein;
3. inkoop en aanbesteden, en voornamelijk de externe inhuur.

Ad. 1 werkorganisatie BUCH

De accountant stelt dat in het afgelopen jaar hard gewerkt is aan de vormgeving van de nieuwe BUCH organisatie met daarin het integreren van de werkprocessen van de vier afzonderlijke gemeenten. De accountant geeft aan dat, hoewel hier de nodige stappen zijn gezet, hij tevens heeft geconstateerd dat de basisprocessen en de automatisering, ondanks alle positieve ontwikkelingen binnen de werkorganisatie BUCH, nog niet op orde zijn.

Op een vraag van de commissie of de accountant de situatie ten aanzien van de basis op orde zoals beschreven in het BUCH verbeterplan herkent, antwoordt de accountant bevestigend.

In het najaar van 2018 peilt de accountant in welke mate de basisprocessen van de BUCH zijn verbeterd en rapporteert hierover in de Managementletter.

Ad. 2 het sociaal domein

De afgelopen jaren heeft het primaat op het verlenen van zorg gelegen. Dit heeft – samen met de ambtelijke fusie- gevolgen gehad voor de interne beheersing van het sociaal domein. De accountant geeft aan dat, los van het uiteindelijke accountantsoordeel bij de jaarrekening 2017 met betrekking tot het sociaal domein, het financieel-administratief oordeel zeer nadrukkelijk de aandacht van het college en de werkorganisatie BUCH nodig heeft. Het ontbreekt aan een actueel inzicht in de voortgang en kwaliteit van de processen wat betreft de Wmo en de Jeugdhulp in relatie met de verwerking en interne controles rondom het digitale berichtenverkeer.

Zo is dit jaar de accountant wederom niet in staat vast te stellen of de in rekening gebrachte zorg door zorgaanbieders is geleverd.

Voor wat betreft de Pgb's Wmo en Jeugdhulp is de gemeente afhankelijk van het SVB. Ook dit jaar heeft de auditdienst van de SVB een afkeurende controleverklaring afgegeven, al is het percentage aan fouten fors lager dan over 2016.

De gemeentelijke accountants hebben er voor gekozen om het percentage fouten zoals gemeld in de projectbrieven van het SVB als rechtmatigheidsfout bij de foutenafweging te betrekken. Voor wat betreft de getrouwheid is de accountant wel van oordeel dat de gemeente Bergen in 2017 voldoende inspanningen heeft verricht om de juistheid van de aansluiting van de Pgb's met de registraties van SVB te bepalen. De accountant heeft dan op dit punt geen fouten of onzekerheden inzake de getrouwheid meegewogen in de oordeelsvorming.

Bij de kleinere zorgleveranciers kan de gemeente niet steunen op een accountantsoordeel bij de vraag of een rechtmatige besteding van gelden heeft plaatsgevonden. De accountant

beschouwt deze zorgleveringen als onzeker voor wat betreft de rechtmatigheid. Het advies aan het college is om dit jaar samen met de buurgemeenten concrete, praktische maatregelen te ontwikkelen om de rechtmatigheid van de leveringen te kunnen bepalen.

Ad. 3 aanbestedingsrichtlijnen

Door wijziging van de Aanbestedingswet is onder meer het aanbestedingsregime voor externe inhuur gewijzigd. Daarmee is het belang dat de organisatie grip houdt op de volledigheid en integrale bewaking van de rechtmatigheid van aanbesteden conform interne en externe regelgeving toegenomen.

Overige (aandachts)punten accountant naar aanleiding van de kernpunten uit de rapportage
In het accountantsrapport 2017 Bergen doet de accountant aan de raad in zijn verantwoordelijkheid nog een aantal aanbevelingen op het gebied van het grondbeleid en de financiële verordening, te weten:

- het vaststellen van een nieuwe nota Grondbeleid inclusief Meerjarenperspectief Grondexploitaties waarbij naast beleidsinformatie en programmering tevens een actueel overzicht is opgenomen van de gemeentelijke strategische gronden;
- de overweging voorstellen van de commissie BBV ten aanzien van de grondprijzen en bovenwijkse voorzieningen en tussentijdse winstneming in de financiële verordening van de gemeente op te nemen.

De controleverklaring

In het accountantsrapport d.d. 3 juli jl. geeft de accountant is zowel wat betreft de rechtmatigheid als de getrouwheid een goedkeurend oordeel af. Tevens acht de accountant het jaarverslag verenigbaar met de jaarrekening.

Behandeling jaarrekening 2017 door de gemeenteraad

De jaarrekening is zonder accountantsverklaring en afronding van de controle op het sociaal domein opgesteld en beschikbaar gesteld aan de raad.

Op 14 juni jl. heeft er een vragensessie plaatsgevonden voor de raads- en commissieleden, waarbij technische vragen aan de orde kwamen.

Op 20 juni jl. heeft de commissie van onderzoek een toelichting van de accountant ontvangen. De leden van de commissie hebben de accountant verhelderende vragen kunnen stellen over het concept accountantsrapport. Tevens was er gelegenheid voor de leden financieel beleidsmatige vragen aan de portefeuillehouder te kunnen stellen.

Vervolgens zijn de stukken besproken tijdens de ARC van 21 juni 2017. Tijdens deze commissievergaderingen zijn de raadsleden de gelegenheid geweest (beleidsmatige) vragen te stellen aan het college en zich een oordeel te vormen over de jaarrekening 2017. De jaarrekening 2017 ligt in de raad van 10 juli 2017 ter besluitvorming voor.

Concluderend

Uit de jaarrekening blijkt dat de financiële positie van de gemeente goed is en het weerstandsvermogen van de gemeente zelfs uitstekend.

Zoals de accountant in zijn accountantsrapport heeft aangegeven voldoet de jaarrekening ten aanzien van de rechtmatigheid en de getrouwheid in alle opzichten aan de wettelijke vereisten zoals opgenomen in het BBV.

Het accountantsrapport bevestigt de conclusies uit het verbeterplan van de BUCH werkorganisatie ‘Samen naar Beter’ en de noodzaak dat de aankomende periode de primaire werkprocessen op orde dienen te komen vooral wat betreft het sociaal domein. Juist

omdat de mate van onzekerheid over de rechtmatige besteding van gelden en de getrouwe vastlegging zich in dit domein bevinden.

De commissie adviseert de gemeenteraad de jaarrekening 2017 ongewijzigd vast te stellen en het accountantsrapport Bergen NH 2017 voor kennisgeving aan te nemen.

Tot slot adviseert de commissie de volgende 'raadsonderwerpen' uit het accountantsrapport op de termijnagenda van de raad te plaatsen:

- het vaststellen van een nieuwe nota Grondbeleid inclusief Meerjarenperspectief Grondexploitaties;
- eventuele aanpassing van de financiële verordening met betrekking tot de grondprijzen en bovenwijkse voorzieningen en tussentijdse winstneming;

Tevens de aanbeveling uit het accountantsrapport 2016 om de Gedragscode voor raadsleden, commissieleden niet zijnde raadslid, wethouders en de burgemeester op deze termijnagenda te plaatsen.

Met vriendelijke groet,
Namens de commissie van Onderzoek,

Wilma Grooteman